

آینة

نویسنده:

رازحمایت اروپا ازبرجام

● ... روزها انتقادهای شدیدی از انفعال اروپا در برابر یک جانیه‌گرایی آمریکای مطرح می‌شود. به همین دلیل بسیاری از سیاست‌مداران اروپایی، دفاع از برجام را فرصتی طلایی برای ایجاد تعادل میان اروپا و آمریکا ارزیابی می‌کنند. دومین دلیل حمایت اروپایی‌ها از برجام موضوعات امنیتی است. به بحرانی در خاورمیانه، مانند بحران پناهنجویان، به‌دلیل مجاورت جغرافیایی اروپا را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد نه آمریکا را. در نهایت برخلاف تفکر غالب، روابط اقتصادی ایران و اروپا در این میان از کمترین اهمیت برای بروکسل برخوردار است. ...!ا اروپا حاضر خواهد شد منافع کلان شرکت با آمریکا را قربانی ماندن در برجام و به‌جان‌خریدن تحریم‌ها کند یا ملاحظات و دغدغه‌های امنیتی و حیثیت سیاسی اتحادیه، می‌طلبد تا اروپا همچون تجربه ۱۹۹۶ و معافیت‌های تحریمی برای کوبا، راه مستقلی را در پیش بگیرد.

ایران

مسیرتحول اروپا از ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۸

● **رحمان قهرمان‌پور:** ... ما در سال ۲۰۰۲ تصور نمی‌کردیم توافقی با آمریکا جزء منافع ملی ما باشد. اما در سیاست این اتفاق افتاد. پس اینکه ما بگویم منافع ما قطعاً در مذاکره‌کردن یا مذاکره‌نکردن با اتحادیه اروپاست، با اصول واقعی سیاست نمی‌خواند... طبیعتاً اروپا تمایل دارد خواسته‌هایش را در بحث‌های موشکی به ایران بقبولاند. ایران هم تا الان اعلام کرده حاضر به مذاکرات موشکی نیست، شرایط متغیر سیاسی ممکن است هر دو طرف را به بازنگری در مواضع خودشان یا پیکارن در‌احل دیگری سوق دهد. ... الان برای این سؤال که آیا اروپایی‌ها می‌توانند به وعده‌های خود عمل کنند یا نه، جواب قطعی نداریم. طبیعتاً اروپا حرکات و امتیازات خود را بر اساس حرکت ایران تنظیم می‌کند و برعکس ممکن است ایران هم متناسب با پیششناداتی که اروپا می‌دهد، در مذاکرات از خود انعطاف نشان بدهد... اروپای امروز از اروپایی که در سال ۲۰۰۳ می‌شناختیم، ضعیف‌تر است... . شرایط امروز به‌گونه‌ای است که امنیت اروپا به‌مراتب بیشتر از سال ۲۰۰۳ به امنیت خاورمیانه گره خورده... .اینکه اروپا چه می‌خواهد با اینکه اروپا چه به دست می‌آورد، دو موضوع جداست و به مذاکرات اروپا با ایران و آمریکا بستگی دارد. همت برجام برای ما با اهمیت برجام برای اتحادیه اروپا یا چین و روسیه یکی نیست. نسبت کشورها با این توافق، متفاوت است ولی با ضریب اطمینان بالا می‌توان گفت ایران به دلیل نیازی که به تعامل با جهان خارج دارد و اتحادیه اروپا به‌دلیل نیازی که به حفظ ثبات و امنیت در خاورمیانه دارد، درباره حفظ برجام بیشترین دغدغه را دارند.

روان شناسی مقتدی صدر

- عبدالله کنجی:** اول‌شدن لیست منتسب به

مقتدی‌صدر در انتخابات پارلمانی عراق وی را به صدر اخبار کشاند. اما رسانه‌های غربی و اصلاحات تلاش می‌کنند علت رآی‌آوری وی را موضعش نسبت به ایران اعلام کنند و در پس این سخن بی‌فایده‌بودن آن همه زحمت ایران در دوران داعش را گوشزد نمایند. فراموش نکنیم که ناموس تشیع در عراق است و فراموش نکنیم که تکفیری‌ها تا چندصدمتری امامین عسکین رسیدند و از سوی دیگر تا ۴۰کیلومتری کربلا از اسارت الانبار جلو آمدند. ایران برای دلخوشی مقتدی به عراق نفرت و الان هم چیزی به نام «حضور ایران در عراق» معنا ندارد. روابط معمولی ایران و عراق در جریان است اما رابطه ایران و عراق فراتر از عرف بین‌الملل نظیر دادوستد و منافع ملی است. اساس این رابطه به محوریت حسین(ع) است و با صادرات و واردات و فشار آمریکا و سعودی و... و بالا و پایین نمی‌شود. ... مقتدی شخصیتی ویژه دارد که قضاوت درباره وی به‌راحتی امکان‌پذیر نیست، چندوجهی‌بودن منشی و شخصیت وی نه بر اثر تدبیر که جزء شاکله شخصیتی وی است. او کلکسیونی از تضادها و افراط و تفریط است. از جهت تجمع تعارضات، چنگ‌گانی شخصیتی، تعاملی و رفتاری بسیار شبیه مصدق یا احمدی‌نژاد ماست. مقتدی نماد افراط و تفریط است و اصولا از تعادل برخوردار نیست. او در کسوت روحانیت یکپاره در هیبت ناسیونالیست ظاهر می‌شود. او با لباس پیامبر به سوی کمونیست‌ها دست دراز می‌کند. او در عین فرهنگ طلبگی ابایی ندارد که به مرجعیت شیعه هم بتازد. او ممکن است چند ماه در قم ساکن باشد، اما سر از ریاض و قاهره و اربیل درآورد. ... او نه مخالف ایران است و نه با ایران دشمنی دارد. او می‌خواهد دیده شود. جوان است و جویای نام. در جامعه عوام‌زده عراق و در حالی که بحران‌های مختلف درونی این کشور را درگیر کرده و منجی و اسطوره طلب می‌کند، او به میدان آمده است... هدف او از دیدار با بن‌سلمان خودفروشی نبود، عراق را هم نمی‌فروشد. فقط خواست بگوید من خارج از دو قطبی ایران- عربستان قرار دارم و بازنگش آزاد هستم. او احمدی‌نژاد عراق است یا همه محاسن، معایب، تضادها و تعارض‌ش‌ها. او جمع اضداد است. منتظر باشید گذر زمان را ببینید.

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

اروپا روند تجدید فرایند مقررات مسدودکننده را آغاز کرد

آخرین تیر ترکش اروپا برای نجات برجام

ادعای ترامپ درباره نقش ایران در مشکلات منطقه

رئیس جمهوری آمریکا با تکرار ادعاهایش علیه کشورمان، مدعی شد پس از هر مشکلی در خاورمیانه ایران قرار دارد. به گزارش ایسنا، دونالد ترامپ پیش از دیدار با دبیرکل ناتو در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه آیا آمریکا خواهان نقش پررنگ‌تر ناتو در سوریه است، ادعا کرد: من فکر می‌کنم با خروج از توافق هسته‌ای با ایران که یک توافق وحشتناک برای آمریکا و جهان بود، به سوریه کمک کردم. از نظر من، سوریه به‌زودی

یورو رسید. سرمایه‌گذاری اتحادیه اروپا در ایران به ویژه از سوی آلمان، فرانسه و ایتالیا نیز از سال ۲۰۱۶ به بیش از ۲۰ میلیارد یورو در زمینه‌های مختلف هوافضا تا انرژی رسیده است. یکی دیگر از اقداماتی که کمیسون اروپا در این زمینه اتخاذ کرده، شامل درخواست از دولت‌های اروپایی برای نقل و انتقالات با بانک مرکزی ایران و آغاز روند قانونی تأمین مالی پروژه‌های اروپا در ایران توسط بانک سرمایه‌گذاری اروپا می‌شود. این کمیسون اعلام کرده که به‌عنوان بخشی از تلاش‌هایش برای اجرای تعهداتش ذیل توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ کمک مالی به ایران را حفظ خواهد کرد. در ادامه اطلاعیه کمیسون اروپا آمده است: این رویکردی می‌تواند به مقامات ایران برای دریافت درآمدهای مرتبط با فروش نفت به‌ویژه در صورت وضع تحریم‌های آمریکا که می‌تواند تهدادهای اروپایی فعال در دادوستدهای نفتی با ایران را هدف قرار دهد، کمک کند. این کمیسون همچنین اعلام کرد کمیسونر انرژی اروپا قرار است در یک سفر سه‌روزه که از روز ۱۸ می آغاز می‌شود، با مقامات ایرانی در تهران ملاقات و روابط با این کشور در حوزه انرژی را تقویت کند. قرار است کمیسونر انرژی اروپا امروز با علی‌اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی هسته‌ای دیدار کند.

تاثیرتحریم آمریکاختنی می‌شود

ژان کلاد بانکو، رئیس کمیسون اتحادیه اروپا در یک پاسخ شفاف به این اقدام آمریکا، اعلام کرد این اتحادیه قصد دارد مقرراتی مشابه قانون ۱۹۹۶ را اجرائی کند که مانع از همکاری شرکت‌های اروپایی با تحریم‌هایی که آمریکا قرار است علیه ایران وضع کند، می‌شود. اما به‌عنوان کمیسون اروپا وظیفه داریم از شرکت‌های اروپایی محافظت کنیم. اکنون لازم است که دست به اقدام بزنیم و به همین دلیل است که فرایند فعال‌سازی «مقررات مسدودکننده ۱۹۹۶» را آغاز می‌کنیم.
بانکو همچنین تصریح کرد: ما فرایند مقررات مسدودکننده را آغاز می‌کنیم که هدف آن خنثی‌کردن تاثیر تحریم‌های فرامرزی آمریکا در اتحادیه اروپاست. رئیس کمیسون اتحادیه اروپا افزود: تاثیرات تحریم‌های آمریکا ختنی خواهد شد. این وظیفه اتحادیه اروپاست تا از تجارت اروپایی‌ها محافظت کند که به‌ویژه برای تجارت‌های کوچک‌تر و متوسط اعمال خواهد شد. همچنین دونالد تاسک، رئیس شورای اروپا در نشست رهبران اتحادیه اروپا، گفت: ما به طور یکپارچه توافق کردیم اتحادیه اروپا تا زمانی که ایران به تعهداتش ذیل توافق هسته‌ای عمل کند، ما نیز در این توافق باقی خواهیم ماند. علاوه بر این، کمیسون اعلام آمادگی کرده است که هر زمان پای منافع اروپایی به میان بیاید، وارد عمل شود. بنا بر این گزارش، مقررات مسدودکننده قانونی است که در یک حوزه قضائی داخلی به اجرا درآمد که هدف آن ایجاد مانع در برابر قانونی است که توسط یک نهاد

سه نفر از زنان احزاب اصلاح‌طلب در نامه‌ای به

سه خانم اروپایی که در موضوع برجام تاثیرگذارند، نوشتند: «ما ضمن محکوم‌کردن اقدام دولت آمریکا در پشت‌پازدن به توافقی که در چارچوب اصول و مقاصد منشور ملل متحد منعقد شده است، از شما انتظار داریم به‌عنوان اعضای مؤثر اتحادیه اروپا (گروه ۵) سیاست‌ورزی زنانه، از همه توان خود برای حفظ و تحقق دستاوردهای آن استفاده کنید.» این نامه که خطاب به فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اید، آنکلا مرکل، صدراعظم آلمان و ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا، تنظیم شده است، به امضای فاطمه راگهی، دبیرکل جمعیت زنان مسلمان نواندیش، زهرا شجاعی، دبیرکل مجمع زنان اصلاح‌طلب، شهیندخت مولاوردی، دبیرکل جمعیت دفاع از حقوق بشر زنان و ژاله فرامرزبان، دبیرکل انجمن روزنامه‌نگاران زن رسیده است. در این نامه، به آسیب‌هایی که به زنان و کودکان از تنازعات و خشونت‌های موجود در جهان می‌رسد، پرداخته شده و در ادامه آن آمده است: «امروز در عصر جنگ‌های نیابتی، شاهد صرف

خارجی اعمال شده است و به میزان زیادی به‌عنوان یک تلاش برای اعمال فشار بر واشنگتن محسوب می‌شود تا شرکت‌های اروپایی که با ایران تجارت می‌کنند را مجازات کنند. بانک سرمایه‌گذاری اروپا نیز قرار است یک مسیر تأمین مالی برای انجام تجارت با ایران فراهم کند. کمیسون اروپا همچنین می‌گوید: «این فرایند انسداد، جلوی هر نوع حکم تحریمی را که از سوی دادگاه‌های آمریکا علیه شرکت‌های اروپایی صادر می‌شود، می‌گیرد و هیچ کدام از احکامی را که دادگاه‌های آمریکایی در این خصوص صادر کنند به رسمیت نمی‌شناسد.»

ترامپ: اتحادیه اروپا بدترین رفتار را با ما داشته

اما اقدام حمایتی اتحادیه اروپا با واکنش رئیس جمهوری آمریکا مواجه شد. دونالد ترامپ پنجشنبه در نشست وزیران کابینه این کشور گفت: «رفتار اتحادیه اروپا تا پیش از این در زمینه تجاری برای آمریکا و برای کارگران آمریکا وحشتناک بوده است. سال گذشته ما با یک تراز تجاری منفی ۱۵۱میلیون‌دلاری [با اروپا] مواجه شدیم. من ژان کلود [بونگو، رئیس کمیسون اروپا] را خیلی خوب می‌شناسم. هر دوشان [تاسک] را هم خیلی خوب می‌شناسم و هر دوشان را دوست دارم. اما آنها خیلی سرسخت هستند و در گذشته هیچ‌کس [از طرف آمریکا] با آنها مذاکره نکرده است. حقیقت این است که به جز چین و چند کشور دیگر، اتحادیه اروپا با ما بدترین رفتار ممکن را داشته است.» به گزارش یورونیوز، دونالد تاسک، رئیس شورای اروپا روز چهارشنبه در حاشیه نشست صوفیه، با اشاره به تصمیم‌گیری اخیر دولت آمریکا از جمله خروج از برجام و تهدید به وضع تعرفه‌های تجاری گفته بود که «پیش‌بینی ناپذیربودن» دونالد ترامپ خوب است، اما این روش تنها ضد مخالفان و دشمنان کاربرد دارد و نباید برای دوستان این کشور به کار گرفته شود. وی در واکنش به سیاست‌های رئیس جمهوری آمریکا گفته بود: «در زمینه ایران و رویکردی که این کشور به اروپا و دنیای غرب دارد، نه توقع زیادی داریم و نه دچار توهم شده‌ایم. اما هنگامی که پای واشنگتن در میان باشد، خیلی بیش از این چیزها از دوستان‌مان در آمریکا انتظار داریم»، دونالد تاسک همچنین به طعنه افزوده بود که اروپا با «چنین دوستیانی» نیاز به «شمن» ندارد. در نشست صوفیه اما برخی سران کشورهای اروپایی بر این تاکید داشتند که علاوه بر حفظ برجام باید ایران را متقاعد کرد تا در موارد دیگری نیز پای میز مذاکره بنشیند؛ از جمله مسائل منطقه‌ای و موشکی. ازجمله صدراعظم آلمان گفت: «همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا به این دیدگاه مشترک رسیده‌اند که توافق هسته‌ای کامل نیست اما باید در این توافق باقی ماند و هم‌زمان ایجاد می‌کند مطلع هستند که در دیگر موضوعات از جمله موشک‌های بالستیک ادامه داد.» آنکلا مرکل قصد دارد این هفته به چین و روسیه

نامه زنان اصلاح‌طلب به زنان برجام

که نقش دولت‌زنان مسئول در اتحادیه اروپا، در تحقق این توافق نامه غیرقابل چشم‌پوشی و در همه مقاطع آن، نقشی تعیین‌کننده و مؤثر بوده است. با خروج یک جانبه دولت آمریکا از این توافق نامه، تکرار عهدشکنی‌ها عدم توجه این دولت به پیامدهای زیان‌بار آن، آزمون جدیدی پیش‌روی کشورهای اروپایی برای پایبندی به این توافق و تلاش برای حصول دستاوردهای ملموس آن فراهم شده است. موضع آگاهانه و به‌موقع رئیس جمهوری ایران مبنی بر پایبندی دولت ایران به حفظ برجام، یکی از مظاهر اصلی شهروندانی است که در انتخابات ۲۹ اردیبهشت‌ماه ۹۶ به او رای دادند. از این پس نیز این دولت و دستگاه دیپلماسی ایران است که به نمایندگی از مردم ایران اجرای کامل برجام را پیگیری خواهد کرد.» نویسنندگان این نامه نوشته‌اند: «ما زنان اصلاح‌طلب، مدافع صلح، حقوق بشر و مردم‌سالاری

سفر کند که توافق هسته‌ای با ایران یکی از اصلی‌ترین موضوعات این سفرهاست. مرکل در صوفیه ضمن تاکید بر پایبندی بر برجام گفت «ما باز هم به راینزی هایمان با واشنگتن ادامه خواهیم داد». او روزگشته نیز برای راینزی برجامی با پوتین، رئیس جمهوری روسیه، تلفنی صحبت کرده است.

مکرون: من رئیس توتال نیستم

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، نیز در نشست سران اتحادیه اروپا با بیان اینکه نمی‌توان شرکت‌ها را ملزم به تجارت با ایران کرد، گفت: ما نمی‌خواهیم یک جنگ تجاری استراتژیک با آمریکا بر سر توافق هسته‌ای با ایران راه بیندازیم. به گزارش ایسنا به نقل از رویترز، مکرون هرگونه جنگ تجاری با آمریکا به دلیل خروج این کشور از توافق هسته‌ای با ایران را غیرمحتمل دانست. رئیس‌جمهور فرانسه همچنین در سخنانش اذعان کرد شرکت‌هایی که خواهان تجارت با ایران یا سرمایه‌گذاری هستند، به‌ویژه شرکت‌های چندملیتی که روابط تجاری نزدیک با آمریکا دارند، وضعیت مناسبی نخواهند داشت. وی تصریح کرد: ما نمی‌خواهیم یک جنگ تجاری استراتژیک علیه آمریکا بر سر ایران راه بیندازیم. ما نمی‌خواهیم برای مقابله با واشنگتن شرکت‌های آمریکایی را تحریم کنیم؛ این کار عقابانه نیست. درحالی‌که شرکت فرانسوی بزرگ توتال روز چهارشنبه اعلام کرده که ممکن است پروژه چندین‌میلیارددلاری خود با ایران را متوقف کند، مگر اینکه از تحریم‌های آمریکا مستثا شود. امانوئل مکرون گفته رئیس‌جمهور فرانسه مدیر توتال نیست، اولویت من تجارت در ایران نیست، اولویت من ژئوپلیتیک، برهیزر از تنش و تلاش برای گشایش اقتصاد و جامعه ایران است.

نگرانی اتریش

ساستین کورتس، صدراعظم جوان اتریش، نیز نسبت به سیاست‌های غیرقابل پیش‌بینی آمریکا ابراز نگرانی کرد. به گزارش اسپوتنیک، صدراعظم اتریش در صفحه توئیتر خود نوشت: شاهد سیاست بسیار غیرقابل پیش‌بینی آمریکا هستیم که منافع اقتصادی ما را در اتریش و اروپا تهدید می‌کند. وی به این موضوع اشاره کرد که اتریش و دیگر کشورهای اروپایی در امر صادرات و مشارکت و فعالیت بسیاری دارند و این موضوع مستلزم آن است که بازار در حالت تعادل باشد و محدودیت‌های تجاری متوقف شود. صدراعظم اتریش تاکید کرد: اتریش و اروپا نیازمند صادرات مبتنی‌بر مقررات، فقدان محدودیت‌های تجاری جدید و مشخصاً پایبندی به «رفتار اتحادیه اروپا تا پیش از این در زمینه تجاری برای آمریکا و برای کارگران آمریکا وحشتناک بوده است. سال گذشته ما با یک تراز تجاری منفی ۱۵۱میلیون‌دلاری [با اروپا] مواجه شدیم. من ژان کلود [بونگو، رئیس کمیسون اروپا] را خیلی خوب می‌شناسم. دونالد تاسک] را هم خیلی خوب می‌شناسم و هر دوشان را دوست دارم. اما آنها خیلی سرسخت هستند و در گذشته هیچ‌کس [از طرف آمریکا] با آنها مذاکره نکرده است. حقیقت این است که به جز چین و چند کشور دیگر، اتحادیه اروپا با ما بدترین رفتار ممکن را داشته است.» به گزارش یورونیوز، دونالد تاسک، رئیس شورای اروپا روز چهارشنبه در حاشیه نشست صوفیه، با اشاره به تصمیم‌گیری اخیر دولت آمریکا از جمله خروج از برجام و تهدید به وضع تعرفه‌های تجاری گفته بود که «پیش‌بینی ناپذیربودن» دونالد ترامپ خوب است، اما این روش تنها ضد مخالفان و دشمنان کاربرد دارد و نباید برای دوستان این کشور به کار گرفته شود. وی در واکنش به سیاست‌های رئیس جمهوری آمریکا گفته بود: «در زمینه ایران و رویکردی که این کشور به اروپا و دنیای غرب دارد، نه توقع زیادی داریم و نه دچار توهم شده‌ایم. اما هنگامی که پای واشنگتن در میان باشد، خیلی بیش از این چیزها از دوستان‌مان در آمریکا انتظار داریم»، دونالد تاسک همچنین به طعنه افزوده بود که اروپا با «چنین دوستیانی» نیاز به «شمن» ندارد. در نشست صوفیه اما برخی سران کشورهای اروپایی بر این تاکید داشتند که علاوه بر حفظ برجام باید ایران را متقاعد کرد تا در موارد دیگری نیز پای میز مذاکره بنشیند؛ از جمله مسائل منطقه‌ای و موشکی. ازجمله صدراعظم آلمان گفت: «همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا به این دیدگاه مشترک رسیده‌اند که توافق هسته‌ای کامل نیست اما باید در این توافق باقی ماند و هم‌زمان ایجاد می‌کند مطلع هستند که در دیگر موضوعات از جمله موشک‌های بالستیک ادامه داد.» آنکلا مرکل قصد دارد این هفته به چین و روسیه

آمریکابه دنبال ائتلاف علیه ایران

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در واکنش به تصمیم اروپایی‌ها گفت: آمریکا به دنبال تشکیل ائتلافی متشکل از کشورهای مختلف از سراسر جهان برای مقابله با ایران است. هدر ناتورت در نشست خبری روز پنجشنبه خود در پاسخ به سؤالی درباره تصمیم برخی شرکت‌های اروپایی برای توقف تجارت با ایران و اینکه آیا آمریکا استثنائی برای این شرکت‌ها در نظر می‌گیرد؟ گفت: این شرکت‌ها فرصت دارند تا فعالیت‌های خود را کاهش دهند و تصمیم بگیرند می‌خواهند با ایران تجارت کنند یا نه. این دولت (آمریکا) همواره نسبت به نگرانی‌هایش درباره فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران شفاف بوده است. بنابر گزارش پایگاه اینترنتی وزارت امور خارجه آمریکا، ناتورت در ادامه ادعاهای خود گفت: «اتحادیه اروپا به‌سختی تلاش می‌کند تا ائتلافی را متشکل از بسیاری از کشورهای سراسر جهان ایجاد کند که هدف آن، نگاه‌کردن به ایران از دریچه‌ای واقع‌بینانه‌تر و نه فقط از دریچه توافق هسته‌ای است، چراکه فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران نه‌تنها تهدیدی علیه منطقه، بلکه تهدیدی علیه جهان است. وی با ادعای اینکه آمریکا در کنار مردم ایران ایستاده است، گفت که وزیر امور خارجه کشورش در همین راستا تماس‌های متعددی با هم‌تایان خود از کشورهای مختلف انجام داده تا درباره نگرانی‌های واشنگتن نسبت به فعالیت‌های ایران و اولویت سیاست خارجی‌اش برای رسیدگی به این مسئله راینزی کند. سخنگوی دستگاه دیپلماسی آمریکا مدعی شد: کشورهایی که با آنها گفت‌وگو داشته‌ایم نسبت به تهدیدی در ایران علیه‌شان ایجاد می‌کند مطلع هستند و ما به دنبال دیدارها و راینزی‌های بیشتر با آنها در این زمینه هستیم.

در ایران، به سهم خود از هرگونه تعامل سازنده با جهان که از یک سو مسیر صلح و آرامش و دوری از جنگ را هموارتر کند و از سوی دیگر تأمین‌کننده منافع ملی کشورمان باشد، استقبال می‌کنیم. بدیهی است تداوم یا زیرگیری برخی تحریم‌ها، بیشترین فشار را بر مردم ایران وارد می‌کند؛ درحالی‌که یکی از محوره‌های اصلی توافق برجام، رفع تحریم‌های مختلف علیه ایران بوده است. ما ضمن محکوم‌کردن اقدام دولت آمریکا در پشت‌پازدن به توافقی که در چارچوب اصول و مقاصد منشور ملل متحد منعقد شده است، از شما انتظار داریم به‌عنوان اعضای مؤثر اتحادیه اروپا (گروه ۵) با سیاست‌ورزی زنانه، از همه توان خود برای حفظ برجام و تحقق دستاوردهای آن استفاده کنید؛ چراکه تحقق جامعه امن جهانی‌ای توام با صلح و عدالت و عبور از بحران‌های کنونی که توسط برخی قدرتمندان جنگ‌طلب ایجاد شده است، بدون ایفای نقش مؤثر شخصیت‌های مخالف جنگ و مدافع صلح، به‌خصوص زنان صلح‌طلب در همه کشورها امکان‌پذیر نیست.»

ادامه از صفحه اول

بازگشت به استراتژی هسته‌ای دلوایسان؟

توافق برجام، پایان حیات موبدینه آفت تحریمی بود که «خود ما» فرمانش را در اختیار آمریکا (یعنی دشمن خود ما) و سایر مخالفانمان قرار داده بودیم. فرمان این تحریم‌ها بدون تدابیر دیپلماتیک ایران در دولت اول آقای روحانی، می‌توانست برای سالیان دراز، همچنان کالبد اقتصاد و توسعه ایران را بخود و تخریب و منهدم کند. انتظار می‌رفت بررسی درست و واقع‌بینانه علل بروز این بحران به همه نخبگان و دست‌اندرکاران کشور کمک کند تا هرگز اجازه ندهند که بی‌خردی بر مناسبات بین‌المللی کشور حاکم شود. این انتظار تا حدودی برآورده شد، اما نه به‌طور کامل. برای اینکه نشان دهیم حداقل صداهای هشدارآمیزی در عرصه سیاست و اطلاع‌رسانی بلند شده بود تا روزهای پیش‌رو را صلا دهد، باید به این نکته اشاره گذرا داشته باشیم که بعضا هشدارهای کارشناسانه درباره اشکالات استراتژی هسته‌ای ایران مطرح می‌شد. اما پیامدهای بعدی نشان داد که این هشدارها چندان مورد توجه مسئولان و دست‌اندرکاران و حتی نخبگان جامعه قرار نگرفت و به ابعاد موضوع و پیامدهای خطرناک سیاست خارجی کشور در دوران هشت‌ساله دولت یک‌دست احمدی‌نژاد در زمینه هسته‌ای، مثل سایر زمینه‌ها هیچ توجهی نشد. منتقدان دولت م‌هرروز تلاش کردند تا اسامی دهند مشکل اصلی تصمیم‌گیری در جمهوری روحانی ایران درباره بحران هسته‌ای، سردرگمی یا اختلاف بر سر راهبرد کشور در زمینه هسته‌ای است و اینکه استراتژی یک برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای می‌تواند بسیار شبیه مورد زاین باشد و نه ن‌گه‌شمالی. اما هیچ اصلاحی در مسیر دیپلماسی هسته‌ای ایران صورت نگرفت و هر روز سهم مذاکره و دیپلماسی در رسیدن به اهداف هسته‌ای کشور کمتر شد. تا آنجا که رای اخذ بیروانه بین‌المللی یک برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای، گفت‌وگو با جامعه جهانی رها شد. حاصل این سیاست، کشاندن کشور به‌درون باتلاقی بود که با سو‌مدیریت دولت یک‌دست احمدی‌نژاد، هر روز عمیق‌تر شد. هرچند مسئولان عالی کشور با استفاده از همه فرصت‌های بسیار کارساز بین‌المللی و منطقه‌ای، موفق شدند شرایط خارج‌کردن ایران از این باتلاق کشنده را فراهم و کشور را از آن وضعیت خارج کنند اما واقعیت این است که در دوران سابق، تمامی مسیر سرسبز و برنشاط سیاست و اقتصاد کشور به‌یابان خشک و کم‌آب‌وعلفی تبدل شده بود که خارج‌شدن از آن به‌معنای پایان دشواری‌های ناشی از این انحراف در استراتژی نبود بلکه تنها آغازی برای بازآیند زایی در سیاست و اقتصاد کشور بود. هدف ما از اشاره به این گذشته تاریک این است که توجه نخبگان جامعه را به پرسش مهمی در رابطه با سیاست خارجی ایران جلب کنیم و از خودمان و همه صاحب‌نظران بیرسیم که اگر به‌مدت یک دهه اشتباه بزرگی در کشور رخ داد، علت بروز چنین اشتباهی را در اندیشه کشورمان بی‌مسئولان کشور چه بود؟ بی‌تردید دولت احمدی‌نژاد مقصر اصلی این مسائل است اما اگر فقط مسئولان دولت او را در وقوع این اشتباه مقصر بدانیم، ممکن است از مسیر درست ریشه‌یابی منحرف شویم. بسیاری از آنان که بعدها انتخاب استراتژی زاپنی را به‌عنوان استراتژی درست هسته‌ای ایران، اعلام بدیهی دانستند، آیا در سال‌های منور با این استراتژی همراه نبودند و آیا حتی علیه آن فعال نبوده‌اند؟ اکنون که گره‌شمالی نه با تانکبک ترنمش قهرمانانه بلکه با چرخش ناگهانی، جوشی، یک‌شبه و لابد با جشن و سرور، گام در مسیر حروفصل پیونده هسته‌ای گذاشتیم، بهتر می‌توان بین‌بینی‌های قبلی را درباره تجزیه‌وتحلیل عملکرد ماجراجویانه کره‌شمالی مورد توجه قرار داد و آشکار کرد که خسارات پیش‌روی یک برنامه هسته‌ای بدون دیپلماسی خردمندانه تا چه حد می‌تواند فاجعه‌بار باشد. نباید از یاد برد که دهه یادشده و حتی پس از امضای برجام تا یکی، دو هفته اخیر که رهبر جهانی کره‌شمالی در برابر دولت ترامپ اعلام عقب‌نشینی کرد و موجب نوبیدی و روزه سکوت کسانی شد که همواره به دولت روحانی و حامیان برجام سرگرفت می‌زدند که چرا حداقل از مقاومت این پسرک شجاع درس نگرفته‌اند، عده‌ای ساده‌لوحانه، واقعا باور کرده بودند که کره‌شمالی در استراتژی خود پیش‌قدم شده و آمریکا را منغل کرده و بنابراین ایران می‌تواند و باید با الگوگرفتن از این رهبر شجاع و البته با اقتدار بیشتر ناشی از موقعیت به‌مراتب بهتر ایران، به اهداف هسته‌ای خود آن‌هم بدون تقاهم دیپلماتیک با جامعه جهانی، دست یابد!

با این مقدمات حال اگر بخواهیم پرسش‌های معطوف به زمان تحریم‌ها و در ادامه نکات مربوط به شرایط و دوره کنونی، یعنی نقض برجام توسط ترامپ را شرح و بسط بیشتری بدهیم، سیاهه مفصلی پیش‌روی‌مان قرار می‌گیرد که موجب مالا خوانندگان خواهد شد، بنابراین فقط به موارد معدودی اشاره گذرا می‌کنیم:

الف: دوره پیشابیرجام:

تا قبل از ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل یعنی در ۹ سال منتهی به ۱۳۸۵ شیوه دیپلماسی هسته‌ای زاپنی‌ها برای جلوگیری از کشانده‌شدن کشور به باتلاق تحریم‌ها جدی گرفته نشد و انسجام نخبگان نیز در حمایت از تدبیر سیاسی برای حل بحران هسته‌ای در دوران تحریم‌ها سامان نیافت اما در عوض و در پی امضای برجام به‌شکلی متفاوت به موضوع نگاه شد و بسیاری در طرز تلقی خود تجدیدنظر کردند و در نتیجه اجماعی میان نخبگان برای حل این بحران به وجود آمد.

ادامه در صفحه ۱۵